

De roeping tot het geloof in Jezus Christus

en

De roeping tot een ambt

Door

Willem Westerbeke

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2018**

1. De roeping tot het geloof in Jezus Christus

In deze schets over de roeping tot het geloof in Jezus Christus, is het niet de bedoeling om ook over de wedergeboorte te schrijven die ermee samengaat, of over het verband tussen beide.

Dr. H. Bavinck schrijft in de Gereformeerde Dogmatiek, deel 4, bladzijde 51 over *wedergeboorte in een engere zin* als volgt.

Als de *dogmatiek* het begrip dus tot de inplanting van het geestelijk leven beperkt, kent zij er *een engere zin* aan toe, dan waarin de *Heilige Schrift* doorgaans van de wedergeboorte, of geboorte van Boven spreekt; en zij heeft dus op haar hoede te zijn om niet op de klank af te citeren.

Maar dit is geen bezwaar omdat de dogmaticus bij elk leerstuk van de taal der Belijdenis zich bedient en het moet laten rusten, niet op klanken, maar op **de gedachten der Godsopenbaring**.

Deze waarschuwing – om te rusten op de Godsopenbaring - van dr. Bavinck geldt ook voor de opvatting van het *leerstuk van de roeping*, die een nauw verband heeft met de wedergeboorte. De roeping geschied door het Woord en dit Woord is het zaad der wedergeboorte.

Roeping komt in de Bijbel in diverse betekenissen voor, kent verschillende Personen die roepen en heeft aparte doelen.

Ten eerste is er een **uitwendige roeping** door Gods Woord, die echter door velen niet wordt opgevolgd. Jesaja 65: 12, Mattheus 22: 3 en 23: 37. Markus 16: 15. Handelingen 13: 46. Deze uitwendige roeping wordt gedaan door de prediking en behelst in zich de opdracht tot bekering en geloof in Jezus Christus.

Ten tweede de **inwendige roeping**. Deze is een realisering van de uitwendige roeping. De inwendige roeping neemt de uitwendige roeping niet weg, maar bevestig die. Het Woord wat allen horen wordt door de Heilige Geest inwendig krachtig gemaakt tot inkeer, berouw, bekering en het geloof in Christus. Als het laatste gemist wordt, is de roeping niet voltooid. Want zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen.

Deze roeping wordt eigenlijk de eerste roeping, of *het eerste genadewerk* genoemd. Van deze roeping handelt de Dordtse leerregels hoofdstuk 3,4 in artikel 7-13 op een onovertroffen manier. Nergens kan het korter, doeltreffender en Schriftuurlijke gezegd worden, m.i.

Maar deze inwendige roeping heeft een bredere omvang dan alleen de bekering in de eerste overgang in Gods koninkrijk. Er kan ook een roeping zijn *tot de martelaarskroon* en een roeping *tot de ingang in het zalig koninkrijk der hemelen* om eeuwig bij de Heere te wonen.

In de Schrift is er ondermeer van onderstaande roepingen sprake:

(1) Van **God de Vader** staat: *Ik heb Mijn Zoon uit Egypte geroepen*, Mattheus 2: 15.

Die ons geroepen heeft tot de gemeenschap Zijns Zoons, 1 Korinthe 1: 9. Deze roepende weldaad wordt toegeschreven aan de Vader zoals uit het verband blijkt.

Die Hij te voren verordineerd heeft, dezen heeft Hij ook geroepen, Romeinen 8: 30.

(2) **Christus** als de grote Profeet roept allen om Hem te gehoorzamen en roept de vermoeien en belasten om tot Hem te komen.

Van Jezus staat ook, *dat Hij riep in de tempel*, Johannes 7: 28.

Jezus riep Lazarus uit het graf, Johannes 11: 43.

Jezus riep: *wie oren heeft om te horen, hore*, Lukas 8: 8.

(3) De **Heilige Geest** roept ook; en wel tot een ambt. *De Heilige Geest zeide: Zondert Mij af, beiden Barnabas en Saulus tot het werk waartoe Ik hen geroepen heb.* Hand. 13: 2. *Besluitende daaruit dat de Heere ons geroepen had,* Handelingen 16: 10.

De Heere riep Mozes uit de braambos, Exodus 3: 4. Een roeping tot het ambt, enz.

Hij riep Bezaleël met name, Exodus 31: 2. Een roeping tot handvakwerk voor de tabernakel.

Er worden in het Evangelie nog meer soorten roepingen genoemd.

Gij zijt geroepen tot vrede, 1 Korinthe 7: 35. Dit schrijft Paulus in verband met huwelijk en beroepsuitoefening.

Tot vrijheid geroepen, Galaten 5: 13. Een geestelijke vrijheid verlost van de vloek der wet.

Geroepen tot vrede, in één lichaam, Kolossenzen 3: 15. Dit betreft voornamelijk het gemeentelven.

Geroepen tot Zijn wonderbaar licht. 1 Petrus 2: 9. Ongetwijfeld ziet dit op de roeping vanuit de heidense of Joodse duisternis.

Geroepen tot het avondmaal van de bruiloft des Lams, Openbaring 19: 9. Uit de context blijkt dat dit voornamelijk ziet op de heerlijke staat van de kerk na de bekering van de Joden, volgens Brakel, Durham en anderen.

Geroepen tot Zijn Koninkrijk en heerlijkheid. 1 Thessalonicensen 2: 12. In beginsel in dit leven, maar in volmaaktheid voor ziel en lichaam in de nieuwe hemel en aarde.

Aan de inwendige roeping hebben alle gelovigen deel. Wel zijn er trappen in de ervaring, in geloofsoefeningen, in kennis en geloofszekerheid ervan.

Bovendien heeft ieder gelovige zijn eigen voorkeur aan bepaalde leerstellingen die hem het meest aanspreken. Paulus bijvoorbeeld, muntte uit in het benoemen van *de roeping en de rechtvaardiging*. Wellicht heeft hij geschreven vanuit zijn eigen levenservaring: zeer krachtige geroepen op de weg naar Damaskus, gerechtvaardigd in de belofte door Christus (die hij kreeg, namelijk *om te prediken vergeving van zonden*, enzovoort) Handelingen 26: 18. Drie dagen later werd hij ten volle deelgenoot van de rechtvaardigmaking door de Gave van de Heilige Geest, Handelingen 9: 17. Het proces roeping *en*, of roeping *met* de rechtvaardiging, duurde bij hem drie dagen. Deze extraordinaire werking van Gods Geest is beschreven om God te bewonderen voor Zijn onuitsprekelijke genade, maar niet om ons te leren dat het bij iedere gelovige zo toegaat.

Verhouding roeping en verkiezing

Wat betreft de verhouding waarin de verkiezing staat met de uitwendige roeping, mogen wij nog opmerken dat onze Gereformeerde vaders zowel als de Puriteinen en andere Reformatorische kerken, in de prediking *het leerstuk van de uitverkiezing niet plaatsen in de uitwendige roeping*, maar ze leerden dat de verkiezing de troostvolle grondslag is van de roeping en de eeuwige zaligheid.

De verkiezing overheerst de uitwendige roeping niet, maar verklaart waarom zoveel geroepenen niet gehoorzaam zijn en waarom geroepenen wel naar Zijn stem horen: *velen zijn geroepen, weinigen uitverkoren*.

Zou men de verkiezing in de uitwendige roeping plaatsen dan wordt de verkiezing een leefregel in plaats van *Gods geopenbaarde wil*. Dat impliceert dat de uitwendig geroepenen zich kan beroepen op de verwerping en dat men daarmee tevreden moet zijn. Hetwelk 'een al te ongeschikte godslastering is'. (Ned. Gel. Bel. in een ander geval)

2. Roeping tot een ambt

De roeping tot een ambt

De vraag luidt: *ik denk soms dat ik een roeping voel tot hét ambt. Kan er ook een ander ambt bedoeld zijn? Er is toch maar één ambt waar echt een roeping voor nodig is?*

In dit schetsje van de roeping tot een ambt wordt alleen aandacht gegeven aan de *inwendige* roeping en aan de voorafgaande neiging tot een bepaald ambt.

De kerkelijke en uitwendige roeping is een absoluut vereiste, maar een inwendige roeping, of overtuiging dat het de wil van God is, is eveneens onmisbaar. Dat geldt niet alleen het leraarsambt. Er zijn broeders die een duidelijke roeping gekregen hebben tot een ander ambt. Soms zo duidelijk dat ze een helderder verslag konden geven dan een predikant, die echter getuigenis gekregen heeft in zijn leven dat zijn roeping uit God was.

Van de roeping tot een ambt in Gods kerk kunnen we zeggen dat er een verborgenheid in ligt. We mogen er van zeggen wat Salomo zegt in Spreuken 30: 18-20: ***Drie dingen zijn voor mij te wonderlijk, ja vier die ik niet weet. De weg van een arend in de hemel, de weg van een slang op een rotssteen, de weg van een schip in het hart der zee; en de weg van een man bij een maagd. Alzo is de weg van een overspelige vrouw, enz.***

1. De roeping tot een ambt is bij sommigen als ***de weg van een man bij een maagd***. Vanwaar komt die aantrek, die sterke verlangens, die voorkeur voor haar en niet voor anderen? Waarom kom ik er niet meer vanaf? Hoe is die neiging ontstaan? Hoe kom ik tot mijn levensdoel? Is m'n keuze wel de juiste? Houd ik het vol?

Deze soort dingen werken in het hart van iemand die over een roeping bezwaard loopt. Ja, bezwaard, want het is een last die soms dag en nacht op de schouders drukt. Wat men soms doet om het weg te bidden, het helpt niet. Het komt de andere dag weer heviger opzetten dan tevoren.

2. Bij anderen is hun roeping als ***de weg van een slang op een rots***. Deze heeft een vaste grond voor zijn kruipgang, maar die is voor het oog onberekenbaar in zijn doel en in zijn prooi die hij zoekt.

Iemand kan door zijn ouders bestemd zijn voor het leraarsambt, hij heeft een vaste grond in theologische studie, enzovoort. Zoals velen van de oudvaders deze roeping hadden. Maar de vraag is: waar gaat het heen? Ik kan niet zien of ik ooit mijn doel bereik. Is mijn roeping zuiver, zou het in Gods gunst zijn?

Het kan gebeuren dat dezen in plaats van op een kansel te komen in de wachtkamer geplaatst worden wat allerlei heftige spanningen met zich meebrengt. Zij kruipen over de grond om licht te krijgen. Als het van God is, bereiken ze hun doel, maar door *een weg die ze niet geweten en een pad dat ze niet gekend hebben*.

3. Bij anderen is hun innerlijke drijving tot een ambt *als de weg van een schip in het hart van de zee*. Het schip met bemanning wordt op de golven op en neer geslingerd. Stormen gaan samen met donkere wolken en onweersbuien. Er komt geen vaste land inzicht.

Zo gaat het ook inwendig bij een aantal mannen die menen een roeping te hebben of te krijgen. Door veel vertwijfeling wordt men heen en weer geslingerd. Bemoedigd door de Schrift en ontmoedigd als men hoort dat anderen meenden geroepen te zijn en werkzaamheden ermee hadden aan de Genadetroon, maar er achter kwamen dat ze een verkeerde toepassing hebben gemaakt. Waar zal hun schip stranden? Ze weten geen raad; er komt geen oplossing.

4. Bij anderen is hun roeping als **de weg van een arend in de lucht**. Duidelijk, helder en krachtig verheft de arend zich in de hoogte om dan tijdens zijn vlucht snel op zijn prooi neer te vallen. Er blijft geen twijfel over dat de Heere hen roept en dat Hij zelf de weg zal banen. Zo'n (soms extra-ordinaire) roeping hebben sommigen gehad onder de oude theologen maar ook voorgangers in voorgaande eeuw. Deze weg van de roeping, bijvoorbeeld bij ds. J. Fraanje, ds. Joh. van der Poel, ds. W. Baay en anderen waren duidelijk herkenbaar aan deze kentekens. Bij deze is de roeping dikwijls het duidelijkste, hun vruchten kenbaar, maar de aanvechtingen van de satan dikwijls het hevigst.

En zoals het met een roeping gaat, zo is het ook met **de zending en verdere voltooiing van Gods roeping** en vervulling van Zijn beloften die ermee samengaan; in welk ambt dan ook. Hoewel het meeste betrekking heeft op het leraarsambt. Maar een *ouderling* die alle werk in een gemeente moet doen, behalve de sacramenten, vervangt een predikant. En gaat soms door dezelfde zware beproevingen. Niet in omvang, maar in diepte.

Conclusie:

Ten eerste. Een eenvoudige man kan tot een huwelijk komen en vruchtbaar zijn.

Zo ook in het ambtelijk leven: men kan kleine talenten hebben, maar vurige liefde bezitten en vruchtbaar zijn. Zielen worden gebaard onder het Woord der waarheid.

Ten tweede. Een oprechte dienstknecht van Christus kan een vaste gang hebben als een *slang op een rots*, maar bijna vruchteloos in zijn ambtelijk werk. Hij wordt veracht en verdacht en moet zijn werk verrichten onder grote tegenstand. Overal waar hij komt, komt de duivel hem achterna. Je zou je verstand ervan verliezen.

Ten derde. Een geroepen knecht is de kerkzee opgevaren met goede moed, maar de stormen hebben zijn ranke schuitje geteisterd. Soms gebroken van geest, soms zelfs lichamelijk. Soms lijdt hij onder hevige kerkelijke schipbreuken en scheuringen. Soms blijft er een wrak over. Sommigen komen ternauwernood op een plank van het schip aan wal; om daar de prediking weer te vervolgen en zijn Zender meer eer te geven dan ooit te voren.

Ten vierde. De sierlijke arend met zijn hoge vlucht kan grote dingen doen door de zalving van Gods Geest. Hij wordt meer bewonderd dan begrepen of nagevolgd. En na kortere of langere tijd valt hij neer door een pijl van de dood die hem treft.

Ten vijfde. Er is nog een onbegrijpelijk zaak, zegt Salomo. ***Alzo is de weg van een overspelige vrouw.*** Een hoerachtige vrouw met al haar kunsten en verlokking, kan geëerd, bezocht en geprezen worden. Deze gang wordt in de Schrift vergeleken bij een dwaalleraar, of een onrechtzinnig leraar. En God weet hoeveel er door hem verlost, verleid en verslagen worden.

Of letterknechten die rechtzinnig zijn, ook onder de vijfde soort gerekend worden, *is mij te hoog en te wonderlijk; ik weet het niet.*

Wat ook wonderlijk is, is dat een aantal bekeerde (jonge)mannen werkzaamheden hebben met een ambt, krijgen beloften dat ze nuttig zullen worden, worstelingen, aandrijvingen, goede bedoelingen, bemoediging van oprechten, en die toch nooit tot een ambt geraken. Zij worstelen er lange tijd, soms bijna heel hun leven mee. Dikwijls hebben deze de beloften verkeerd toegepast. God gebruikt hen soms tot bekering van anderen.

(Sommigen banen zichzelf een weg tot het ambt, en kunnen daarin nog gezegend worden door de Heere. Want de Heere staat overal boven en Zijn zegen valt niet alleen op degenen die het 'verdiend hebben in de rechte weg'. Dat is toch iedereen wel duidelijk.)

Deze weg van zoeken maar niet vinden, van hopen en teleurstelling is heel pijnlijk. En toch is ze nuttig! *De drukking der neus brengt bloed voort en de drukking der melk brengt boter voort.* Spr. 30:33. Bloed ziet op lijden, of verdrukking; en juist wil de Heere in deze onbegrepen wegen lijdzaamheid werken. Doch de lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk. Boter ziet op voedsel en nuttigheid. Iemand kan in het ambt aller geloven zelfs nuttiger zijn dan menig ambtsdrager. Zaaïen is zichtbaar; vrucht dragen niet altijd voor de zaaier. Straks, straks zullen beide zich verheugen, die zaaït en die maait. Hoelang nog?

En zo iemand buiten de perken van Gods Woord of het kerkelijk leven zich verheft en de Heere komt hem tegen, (of geeft hem onderwijs, dat hij een eigen weg ging); zo *gij dwaselijk gehandeld hebt met u te verheffen de hand op de mond!* Spr. 30:32. *Mijn wegen zijn niet uw wegen!* Uitgepraat! En dat is een hoge welsprekendheid op de school van Jezus.

Enkele omstandigheden van de inwendige roeping tot het ambt van leraar

Sommigen worden geroepen in hun jeugd, anderen op verdere leeftijd.

Sommigen worden door broeders sterk ertoe aangezet om zich over te geven aan een kerkelijk onderzoek, anderen worden juist hevig door broeders tegengestaan.

Sommigen komen tot bij de poort en worden afgewezen, anderen gaan met gemak door de poort van kerkelijke aanneming, maar worden achtervolgd met diepgaande teleurstelling en beproeving.

Sommigen worden tevoren geoefend in een meer heldere openbaring van Christus en/of van de Vader verzoend in Hem. In sommigen zijn de goede werken tevoren bekend, bij anderen volgen ze na, zegt Paulus.

Anderen worden jaren teruggehouden vanwege hun zwak geloof en kleine geestelijke ervaring en gemis aan geloofszekerheid. Deze gaan schoorvoetend verder. Worden ze aangenomen door een kerkelijk orgaan, dan komt het voor, dat ze daarna pas ingeleid worden in de diepere verbolgheden van het koninkrijk Gods.

Kortom, wordt iemand door de Heilige Geest geroepen tot het ambt van leraar, dan draagt die roeping in zich min of meer de zekerheid dat ze uit God is. Want wat de Geest werkt, dat draagt altijd Zijn eigen stempel. Het komt voor dat iemand daar inwendig zo zeker van is, dat hij te midden van de grootste noden, de ernstigste ziekten, ja nabij de dood komt, er toch zeker van is dat hij niet zal sterven maar de werken des Heeren zal vertellen.

Er zijn broeders, vooral die al in een ambt dienen, die door inwendige overreding begeerte hebben om tot meerdere nut te zijn in de wijngaard des Heeren. Zij begeren dat God hen met kracht wil roepen. Werkt God door, dan komen zijn meestal in een toestand van onmacht en onwil. Zo niet, Hij doe wat goed is in Zijn ogen.

Broeders met een ander karakter, of mensen die negatiever ingesteld zijn, strijden tegen al wat bij een roeping opduikt, maar worden op Gods tijd ingewonnen en overwonnen.

In alles moeten wij, hetzij we geroepen zijn, hetzij we geroepenen moeten begeleiden en onderzoeken, *Gods tijd afwachten*; door Zijn hand ons laten leiden; wachten op het stempel van de Geest, die de beloften opheldert en vernieuwd en deze Zelf in de Voorzienigheid uitwerkt. De getuigenissen van mede-gelovigen zijn mooi en bemoedigend, maar beslist geen grond om het daarop te wagen. ***Blijf gij in Jeruzalem, totdat gij zult aangedaan zijn met kracht uit de hoogte.***

Als de vrucht rijp is valt die van de boom.

Soms door hevige stormen dat men nabij de dood komt, of van zichzelf of van huisgenoten, óf door verliezen van beroep en goederen.

Soms komt de doorslag door een zachte stilte, volkomen overgave en opening van de Voorzienigheid met een zachte doch krachtige Hand. De weg tot kerkelijk onderzoek wordt geopend. En dan ... dan begint het pas.

Dan wordt de voorgaande roeping in feite bevestigd dat ze uit God is. Het is moeilijk, bijna onmogelijk de exacte kenmerken te beschrijven waaruit blijkt dat onze roeping uit God is. Want de Heilige Geest werkt op een geheime wijziging die voor ons te wonderlijk en te hoog is. Maar de uitwerking ervan, als iemand door een kerkelijke instantie wordt aangenomen om opgeleid te worden tot de prediking dienst en daarna door de kerkelijke instanties in een ambt wordt bevestigd, dan wordt de voorgaande roeping in feite bevestigd dat ze uit God is. Dan wordt het inwendig en uitwendig Gods zegel er aan gehecht.

Doctor J. Owen over de roeping

Doctor J. Owen heeft een uitleg van de brief aan de Hebreëën geschreven. Het is mijn inziens de meest diepgaande verklaring over deze brief die in de literatuur te vinden is. Hij schrijft over hoofdstuk 5 vers 4, *En niemand neemt u die eer van zichzelf aan, maar die er van God toe opgeroepen is, gelijk als Aaron*, als volgt.

Aanmerking 1.

Het is een daad van Oppermacht in God toe roepen wie Hij goed vindt tot Zijn werk en bijzondere dienst. Ja, die blinkt uit wanneer God iemand roept tot enige plaats van waardigheid en eer in Zijn huis.

Eerst schrijft Owen over de bijzondere roeping van Aaron tot het priesterschap. Daarna vervolgt hij:

In Zijn gewone roeping woord dezelfde Oppermacht, hoewel enigszins anders geoefend. Want in zulke roeping zijn drie zaken:

Ten eerste. Het bestemmen van de Voorzienigheid van een persoon tot zulk een ambt, werk, of Bediening. Wanneer enig ambt in Gods huis, neem het ambt der Bediening, wordt bestemd en vastgesteld, het eerste dat God doet in het roepen van iemand daartoe is, het schikken door Zijn Voorzienigheid van de omstandigheden van diens leven, zijn gedachten en oogmerken besturende tot zulk een einde. En werd het leraarsambt in veel plaatsen niet vergezeld met veel wereldse voordelen, ja verzorging voor menselijke begeerlijkheden en overdaad, - anders vreemd van hetzelfde - deze intrede tot een roeping van God daartoe, door enkel te beschikken der mensen belangen en omstandigheden, op zulke wijze dat de dienst wordt beoogd in de loop van hun leven, dan zou het uitmuntender en meer zichtbaar zijn. Maar terwijl de menigte uit verschillende verdorven doeleinden zich indringen in het aanvaarden van dit ambt, worden de heimelijke werkingen van Gods Voorzienigheid in het voorbereiden van hen die Hij waarlijk tot Zijn werk hierin voorbeschikt, grotelijks bewolkt en verdonkerd.

Ten tweede. Het is een gedeelte van deze roeping van God wanneer Hij zegent, voorspoedig gemaakt en doet gedijen der mensen pogingen om zich te bereiden door die voorafgaande beschikkingen en hoedanigheden die noodzakelijk zijn tot de dadelijke roeping en aanvaarding van dit ambt. En deze heeft ook drie delen.

A. Een genegenheid des harten tot opvolging van hun voorgeschiktheid tot dit ambt. Daar dit niet wordt behartigd, maar mensen voortgaan zoals ze worden aangespoord door uitwendige indrukken of overwegingen, daar is God in dit werk in het geheel nog niet.

B. Een zonderling zegenen van hun pogingen tot behoorlijke gebruik maken van hun natuurlijke vermogens en bekwaamheden in leeroefening en geleerdheid tot de noodzakelijke hulpmiddelen en werktuigen van kennis en wijsheid.

C. Het meedelen van eigenlijke gaven aan hen, die hen gepast en bekwaam maken tot het volbrengen van de plicht van hun ambt. Hetwelk in een gewone roeping onvermijdelijk nodig is, als voorafgaande aan een dadelijke afzondering tot het ambt zelf.

Ten derde. God beschikt alles zo, dat iemand die Hij wil gebruiken in de dienst van Zijn huis, een uitwendige roeping zal hebben volgens de regel, tot zijn toelating tot hetzelfde. In dit alles handelt God volgens Zijn eigen oppermachtige wil en welbehagen. En veel zaken kunnen daaruit worden afgeleid en aangedrongen. Zoals:

(1) Dat elk moest hebben en ontzaglijke eerbied voor en een heilige gereedheid om Gods roeping op te volgen.

- Niet voor dezelve of voor het werk waartoe iemand geroepen wordt te vluchten, gelijk Jona, hoofdstuk 1.
- Niet vermoeid te worden om de zwaarigheid en tegenstand die ons ontmoet in het volbrengen van onze plicht, zoals dikwijls bijna Jeremia overviel, Jeremia 15 vers 10 en 20 vers 7-9.

- Veel minder het te verlaten of over te geven uit hoofde van enig aards inzicht, hoegenaamd ook. Omdat hij die zijn hand aan deze ploeg slaat en ze terugtrekt, het Koninkrijk der hemelen onwaardig is. Zeker hij die zijn roeping verlaat uit wereldse inzichten, heeft ze eerst uit geen andere op zich genomen.

(2) Dat wij elkaar niet benijden of afgunstig zijn, waartoe ook God iemand belijft te roepen.

(3) Dat wij ons niet begeven in het werk waarin Gods Naam belang heeft zonder Zijn roeping. Hetwelk een tweede aanmerking voortbrengt, te weten:

Aanmerking 2.

De hoogste uitnemendheid, de uiterste noodzaak tot enig werk voor God in deze wereld te doen, zal niet volmachten ons ondernemen ervan of ons begeven er in, tenzij wij ertoe geroepen worden.

Aanmerking 3.

Ja, hoe voortreffelijker enig werk van God is, hoe uitdrukkelijker onze roeping ertoe wezen moet. Beide deze aanmerkingen zullen zo worden vastgesteld en bevestigd in het overwegen van het bewijs ons in het volgende vers gegeven, dat wij hier daarop niet behoeven stil te staan.

Aanmerking 4.

Het is grotere eer en waardigheid recht geroepen te worden tot enig werk, dienst, of ambt in Gods huis.